

09 جولای 2015

داکتر خلیل الله هاشمیان

به ارتباط "فرهنگ زبان دری"

قابل توجه جناب محترم پوهاند صاحب دوديال

از خواندن پیام مبارک شما مسرت دست داد که اکادمی علوم افغانستان آریانا دایره المعارف را راتقریبا به پایه تکمیل رسانده و تنها جلد اخیر آن باقی مانده است. مساعی جناب شما و همکاران دانشمندان تان درین طریق قابل افتخار است.

پیرامون "فرهنگ زبان دری" که یکتعداد افغانها در امریکا و اروپا آرزودارند بالای آن کار کنند، درنظر است "قاموس دری- انگلیسی" تالیف مرحوم پوهاند نسیم نگهت را که حدود 21 هزار لغت دری و ترجمه آنرا به انگلیسی در بر دارد، اساس کار قرار بدهند - اما اینکار تا حال آغاز نشده، زیرا :

(1) درنظر است یک کمیته مختلط در اخیر ماه اکت در جرمنی بالای آن تصمیم بگیرد.
(2) از طریق تماسهای بین الافغانی خبر شدیم که یک دانشمند افغان، جناب داکتر نصیر حقشناس، یک فرهنگ 12 جلدی زبان دری را قبلا در دوره مهاجرت درپشاور و استرالیا تکمیل کرده و این فرهنگ اکنون در استرالیا به دسترس شان قرار دارد - تفصیلات درین باره که جناب داکتر صاحب حقشناس حاضر میشوند با حفظ کامل حقوق شان، در تکمیل و چاپ آن فرهنگ کار و تحقیق بیشتر توسط یک کمیسیون مختلط افغانهای مهاجر صورت بگیرد یا خیر، بعد از تکمیل مذاکرات نشر خواهد شد.

(3) "قاموس دری- انگلیسی" تالیف مرحوم پوهاند نسیم نگهت توسط پوهنتون نبراسکا به تعداد 500 جلد در سال 1994 در مطبعه سید جمال الدین افغانی در پشاور طبع و از طرف پوهنتون نبراسکا به تمام مؤسسات فرهنگی افغانستان اهداء شده است . نسخه های این فرهنگ در اکادمی علوم افغانستان، در کتابخانه عامه کابل، در کتابخانه پوهنتون کابل، در کتابخانه وزارت خارجه و دیگر مؤسسات وجود دارد - در امریکا در اکثر پوهنتونها و هم در نزد یکتعداد افغانها و هم در اروپا نزد یکتعداد افغانها وجود دارد- آیا مقصد پوهاند صاحب دوديال همین قاموس است که به (انستیتوت قاموسها به مجلس هیات رئیسه اکادمی علوم افغانستان) ارسال شود - اگر این قاموس در کتابخانه اکادمی علوم موجود نباشد، من یک نسخه آنرا تدارک نموده تقدیم خواهم کرد .

(4) افغانها در اروپا وسایل کامپیوتری بدسترس خود دارند و میتوانند عوض طبع یک فرهنگ، مندرجات آنرا از طریق کامپیوتر بدسترس همگان قرار بدهند- دو عضو محترم هیات مدیره پورتال وزین افغان- جرمن آنلاين (آقای انجنیر قیس کبیر و خانم صالحه واصل) میتوانند درین مورد امکانات خود را ضمن مقاله ای بدسترس اکادمی علوم افغانستان قرار بدهند.

(5) افغانهای مهاجر در اروپا و امریکا به فرهنگ اصیل افغانی و به زبانهای ملی خود، منجمله پشتو و دری افتخار داشته، تقاضا میکنند که فرهنگ زبان دری توسط خود افغانها به داخل یا خارج افغانستان تدوین گردد- درین باره صد ها مقاله وبسایت های افغانی چاپ شده است. ما افغانهای مهاجر طرفدار چاپ فرهنگ ساخته شده ایران نیستیم و اینکار را مداخله و نفوذ روز افزون ایران در فرهنگ اصیل افغانی میدانیم - فرهنگ های ساخت ایران در کتابفروشیها در کابل به فروش میرسند که اگر اکادمی علوم افغانستان یک نسخه آنرا نداشته باشد، من حاضرم از دکانهای کلفورنیا یک نسخه آنرا خریداری و تحفه گویا به اکادمی علوم تقدیم نمایم. طبع فرهنگ ایرانی توسط اکادمی علوم افغانستان و به مصرف بیت المال ملت افغان یک خجالت ملی بشمار میرود - اگر این افواه درست باشد که قرار مسموع سفارت ایران اکادمی علوم افغانستان را برای این کار در استخدام قرارداده و مصرف طبع فرهنگ خود را نیز میپردازد، اینهم یک خیانت ملی بشمار میرود.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالې د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ

میشویم که عناصر تربیه شده و استخدام شده ایران در مؤسسات علمی و فرهنگی افغانستان جابجا شده اند تا افغانستان را بی فرهنگ بسازند - کارکنان شعبه اخبار دری تلویزیون طلوع ، اشخاصی مانند مسعود و فروغ ، قسم یاد کرده اند که بهنگام قرائت اخبار ، عوض (اخبار دری) (اخبار فارسی) بگویند. این دو نفر در برابر انتقادات وارده ، بالاخره فیصله کردند که : نام (دری) راهرگز نمیگیرم، ولی (فارسی) هم نمیگوئیم، بلکه فقط با (سرخط اخبار) یا (مشروح اخبار) اکتفا و آغاز میکنیم... این دونطاق بسیارترین کلمات فارسی ایرانی را در اخبار خود قرائت میکنند. (6) اکنون که یک لیسانسه پوهنخی ادبیات پوهنتون کابل در رأس وزارت اطلاعات و فرهنگ قرار گرفته، امید است با درک مسئولیت خود در برابر ملت و تاریخ افغانستان، از نفوذ روز افزون ایران در فرهنگ افغانستان جلوگیری بتواند. خداوند نگهدار افغانستان است . با عرض احترام.

سیدخلیل الله هاشمیان - 8 جولای 2015

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ